

Thăm Viếng Bắc Kinh (Trung quốc)

Ngọc Hạnh

Chị bạn và tôi đi tour thăm viếng Trung Quốc, Hong Kong 15 ngày do hãng China Focus tổ chức vào tháng 10. Thời tiết lúc ấy thật đẹp, gió thu mát mẻ, khí hậu ôn hòa. Lá cây thay màu, đâu đâu cũng thấy lá vàng rục rờ hay hồng pha cam, màu lúc mặt trời mới mọc, đẹp ơi là đẹp. Thực ra bạn tôi, chị Bích đã ghi danh đi với nhóm người Mỹ nơi trường Đại Học chị đang làm việc. Chị có vẻ ngại đi cùng với nhóm Việt Nam vì chị chỉ quen mỗi một mình tôi, sợ đi với người lạ mất vui. Tôi bảo chị quanh năm suốt tháng vào sở lú lo tiếng Mỹ, nay được nghỉ ngơi nên đi chung với người Việt để được quen với đồng hương, nói năng thoải mái, cười đùa thỏa thích.

Lần đi Trung Quốc này nhóm có 12 người. Chúng tôi có một vị trưởng đoàn như các nhóm khác. Ông hơn 70 tuổi, khỏe mạnh, hoạt bát và vui tính, nhanh nhẹn, chưa chắc bọn trẻ theo kịp. Đoàn có 8 người ở Virginia, 4 người ở California. Trừ bạn tôi và tôi là người mới trong nhóm, các vị khác đều là bạn bè với nhau từ trước.. Chương trình thăm viếng gồm có Bắc Kinh, Xian (Tây An), Quế Lâm, Quảng Châu, Hồng Kông, Hàng Châu và Thượng Hải. Đoàn có 2 hướng dẫn viên, một hướng dẫn viên đi cùng với chúng tôi trong suốt cuộc hành trình, và một hướng dẫn viên địa phương. Chúng tôi rời San Francisco, California lúc 3:30 chiều bằng phi cơ Air China, đến Bắc Kinh lúc 10:20 tối. Hướng dẫn viên đón chúng tôi từ phi trường Bắc Kinh đưa về Landmark Hotel.

Bắc Kinh, thủ đô Trung Quốc có 12 triệu dân, diện tích 16.000 km², trung tâm Văn hóa, kinh tế, nghệ thuật của cả nước. Thành phố đông đúc, xe cộ chen chúc, nhiều xe đạp, xe động cơ, người đi lại ồn ào, nhộn nhịp. Được biết, trước đây 10 năm, phương tiện di chuyển chính Bắc Kinh là xe đạp.

Tử Cẩm Thành

Sáng hôm sau chúng tôi viếng Tử cấm thành xây từ đời nhà Thanh tọa lạc trung tâm Bắc Kinh là cung điện lớn nhất nước, gồm 14 cung, 10 điện, 5 cửa, 6 viện, có 9.900 căn phòng do 1000 kỹ sư xây cất trong 14 năm khởi công từ năm 1406. Phần lớn cung điện được sửa chữa nhưng giữ theo cách thức kiến trúc ngày xưa. Tử Cẩm Thành hình vuông dài, chung quanh có tường rào cao 10 thước, dài 3 cây số. Mỗi góc tường thành có tháp canh cao 3 tầng (three-story towers). Bên ngoài hào rộng 5m, dài 3,8 cây số bao bọc chung quanh. Đây là nơi 24 đời vua cư ngụ, sinh hoạt, giải trí, lâm triều, đãi yến tiệc (1644-1911). Có đến 10.000 tùy tùng lo công việc quét dọn, hậu cận vua, hoàng hậu, thứ phi và các cung tần mỹ nữ. Theo anh Trưởng đoàn, "tử" là màu đỏ tía, chứ không phải là "chết".

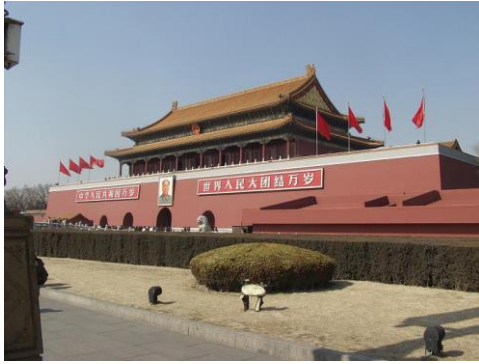

Trong Tử Cẩm Thành nhiều cung điện chi chít, mái nhà nhiều tầng, chạm khắc tinh xảo, khéo léo. Mỗi cung điện có tên riêng bằng chữ Hoa. Một đôi nơi có ghi thêm bằng tiếng Anh, như Ngọ Môn (Meridian Gate), Thái Hòa Môn (TaiHeMen), Thái Hòa Điện (TaiHeDian).... Các cung điện cột, tường đều chạm vẽ hình rồng, ngoài sân có 9 bậc chạm rồng, mái ngói đỏ góc uốn cong. Trước Thái Hòa Điện (TaiHeDian) nơi vua lâm triều gọi sân rồng, chứa được cả ngàn người đứng chúc tụng nhà vua.

Tử Cẩm Thành rộng 72 ha (720.000met²), hùng vĩ, uy nghiêm, tuy được tu bổ, sửa sang nhưng trải qua nhiều thế kỷ nay đã trở nên cũ kỹ. Chụp ảnh trông rất đẹp, nhưng thực tế mái ngói không còn rục rờ, tươi sáng nữa. Nơi vua làm việc, cả ngai vàng thiên tử trông tối lờ mờ, thiếu ánh sáng. Người xưa gọi sân rồng hay đền rồng thực đứng vì trên mái ngói, trên cột đều chạm rồng. Đến 1995 Tử Cẩm Thành mở cửa cho dân chúng và du khách vào thăm viếng. Chúng tôi đến thăm nơi hoàng hậu và các phi tần cư ngụ. Các phòng này không rộng, nệm mỏng, giường nhỏ, không để đèn. Các vật dụng cung đình trông thấy nhờ ánh sáng thiên nhiên soi vào. Ngay cả phòng bà Tử Hi Thái Hậu nghỉ ngơi và che rèm bàn quốc sự cũng không sáng sửa bao nhiêu. Khu vực này chỉ chạm trổ hình chim phượng, không được phép chạm hình rồng. Vườn ngự uyển trong Tử Cẩm Thành thật sạch sẽ vui mắt, nhưng chỉ trồng cây cảnh, tạc hình tượng cung đình và hòn non bộ, không thấy hoa. Có những cây trồng hơn 3, 4 trăm năm và được uốn nắn thành nhiều hình thù khác nhau rất bắt mắt. Trong phạm vi Tử Cẩm Thành ngoài năm cổng chính còn rất nhiều ngõ ngách, rẽ bên trái, sang bên phải, cửa vào, cửa ra liên miên dễ bị lạc

nếu không bám sát theo đoàn. Cổng chính thực vĩ đại, cánh cổng rất to, cột chạm rồng, sơn đỏ như thấy trong phim Trung Quốc.

Thiên An Môn và Quảng Trường Thiên An :

Thiên An Môn đồ sộ với mái ngói cong sơn xanh, chạm trổ cầu kỳ. Hoa lá trưng bày tươi đẹp như ngày hội. Qua khỏi Thiên An Môn là quảng trường Thiên An, thật rộng lớn, có thể chứa cả trăm ngàn người, có sách bảo chứa cả triệu người. Chính nơi đây, chính phủ đã dùng xe thiết giáp cán chết sinh viên biểu tình đòi dân chủ năm 1989. Du khách dù đông nhưng cũng không kín hết quảng trường. Xe hoa còn để lại quảng trường rất nhiều vì lễ quốc khánh vừa xong 2 ngày trước khi đoàn chúng tôi đến viếng Bắc Kinh. Lễ này kéo dài một tuần, dân chúng các nơi kéo về thủ đô dự lễ. Hướng dẫn viên bảo trước đây mấy hôm sự di chuyển trong thành phố rất khó khăn vì nhiều xe và người quá đông đúc. Chung quanh quảng trường có nhiều cửa hàng bán quần áo,

quà lưu niệm, thức ăn, báo chí, nhưng chúng tôi không được tạt vào vì nơi này quá đông dù ngày lễ đã qua, nếu bị lạc chỉ có cách tự tìm đường về khách sạn. Xe bus thả chúng tôi xuống rồi lại đi ngay, không được phép đậu và đón chúng tôi ở cổng khác xa tít, không thể đi bộ nếu không có người hướng dẫn. Phía bên trái quảng trường, từ phía ngoài cổng vào là viện bảo tàng.

Cung Điện Mùa Hè (Summer Place)

Cung điện này xây từ thế kỷ thứ 12, tiếp tục đến đời vua Càn Long nhà Thanh, bị chiến tranh tàn phá và được Từ Hi Thái Hậu cho tu bổ thêm. Cung điện cách Bắc kinh 15 cây số về phía Tây trên vùng đất rộng 359 mẫu, có núi đồi, cây xanh, khung trang rộng rãi. Nhìn chung, cung điện mùa hè rất đẹp, nên thơ với hồ Côn Minh, đình tạ, kiến trúc tinh xảo, chạm trổ rồng, phượng, kỳ lân bằng đá. Hồ rộng, từ bên này bờ hồ nhìn sang bên kia bờ chỉ thấy làn mờ. Cung đình trên núi cao, bờ hồ rải rác các hoa viên. Trên hồ có cầu 17 nhịp bằng đá và chiếc thuyền rồng cũng bằng đá, 2 tầng trang hoàng hoa lá nằm bên bờ hồ. Đặc biệt nơi này có một hành lang dài 728 thước có nóc che, nằm dọc theo bờ hồ che mưa nắng cho Hoàng gia khi nghỉ mát. Trên trần và hai bên vách

hành lang trang trí khoảng 2000 bức tranh cảnh trí khác nhau, ghi lại các di tích, sinh hoạt hay chiến tranh, các giai thoại Trung Quốc thời xa xưa. Hồ bên trái, hoa viên bên phải hành lang. Hồ sen rất rộng nhưng sen đã tàn chỉ còn lại lá úa, không thấy hoa. Rất nhiều kỳ hoa dị thảo trồng rải rác dọc theo các hoa viên. Đoàn chúng tôi lên thuyền đi trở về xe bus để khỏi phải đi vòng quanh bờ hồ, đỡ mất thì giờ và tiền thù lao rất nhỏ, khoảng \$3.00 (24 Trung Hoa tệ một người). Hôm ấy trời mưa lất phất nên đi thuyền rồng cũng thú vị, vừa không phải dầm mưa, vừa thấy rõ được phong cảnh nên thơ trên mặt nước hồ phẳng lặng. Tôi liên tưởng câu thơ cụ Nguyễn Khuyến:

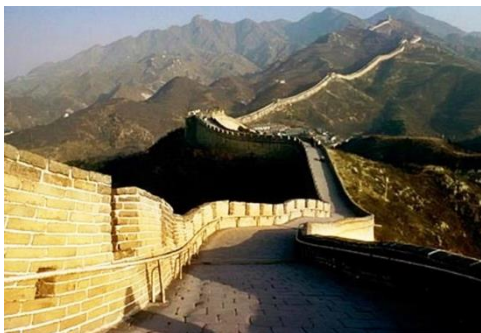
*Ao thu lạnh lẽo nước nước trong veo
Một chiếc thuyền câu bé tẻo teo...*

Ca Vũ Nhạc Bắc Kinh (Opera)

Sau bữa cơm tối, chúng tôi đi xem Ca, Vũ, Nhạc (Peking Opera) môn nghệ thuật phổ thông Bắc Kinh. Phần trình diễn rất công phu vì ngoài giọng hát cao, diễn viên cần thành thạo các động tác khác như võ thuật và nhào lộn. Theo hướng dẫn viên cho biết ở Trung Hoa mỗi địa phương đều có Opera nhưng Opera Bắc Kinh là bộ môn nghệ thuật quốc gia nổi tiếng, có uy tín hơn cả. Học viên được đào tạo bộ môn này trong trường kịch nghệ cẩn thận. Diễn viên hay, y phục đẹp, có phụ đề Anh ngữ. Nhiều người say sưa thưởng thức nhưng cũng có người mệt mỏi sau cả ngày du ngoạn, không theo dõi hết các tiết mục buổi trình diễn.

Vạn Lý Trường Thành

Sau khi ăn điểm tâm, đoàn chúng tôi được hướng dẫn thăm Vạn Lý Trường Thành ngoại ô thành phố Bắc Kinh. Dọc theo đường đi lát đá những cây hồng đầy quả chín vàng xinh đẹp. Càng gần Trường Thành càng nhiều cây hồng hơn, trĩu quả trông thật hấp dẫn. Hướng dẫn viên mua vé vào cửa cho cả đoàn. Xe bus vào bãi đậu dành riêng cho xe bus trong khoảng sân rộng lát đá sạch sẽ. Nơi này đã có sẵn một số lớn xe du khách. Rất nhiều quầy hàng bán giải khát và quà lưu niệm chung quanh bãi đậu. Chúng tôi không ai lưu tâm, vội vã leo lên những bậc đá nhẵn nhụi dẫn đến trường thành. Thanh niên nam nữ leo thoăn thoắt, người lớn tuổi cẩn thận hơn, có các cụ cao niên mang theo cây gậy chống cho vững chắc. Hầu hết mọi người đều hăm hở leo lên những nấc thang giữa hai vách thành dày bằng đá. Chị Bích và tôi chỉ leo lên chừng 100 bậc đá đủ thấy con đường dốc và ngoằn ngoèo xa tít. Vị trưởng đoàn và phu nhân cùng vài vị khác lên gần đến mặt thành. Đến nơi, nếu đóng tiền, sẽ được phát chứng chỉ “Bắt đầu trường thành phi hảo hớn”.

Đã nhiều tài liệu và phim ảnh nói về Vạn Lý Trường Thành thật sự vĩ đại này. Thành xây rất nhiều đoạn để bảo vệ đất nước, chống Hung nô từ phương Bắc. Tần Thủy Hoàng để thống nhất Trung Quốc, huy động dân chúng nối liền các thành lại. Đến đời nhà Minh, thành lại được tu bổ thêm, sửa chữa những chỗ hư hỏng tất cả 18 lần (1368 - 1644) mới được khang trang rộng rãi như ngày nay. Tính chung chiều dài của trường thành 6.700 cây số (kilometer), tường thành cao từ 5m tới 10m, mặt thành rộng từ 5m - 8m. Chỗ cao nhất trên 1,000m. Khu vực gần Bắc Kinh dài 629 cây số (km) với 71 cổng và 827 vọng canh. Trường thành qua nhiều rừng núi hiểm trở, việc xây cất vô cùng vất vả, công phu. Theo anh hướng dẫn cứ khoảng 3 km đặt một vọng gác, vài chục đến 100 cây số có vọng canh hay đồn. Các địa điểm quan trọng có cơ quan quân sự đồn lữ (fortress) với nhiều quân lính canh giữ gọi quan ải hay cửa quan. Nơi đây cho dân chúng mang hàng hóa đi qua nhưng phải nộp thuế. Có 3 quan ải quan trọng là Gia Du Quan, Nhạn môn quan, và Sơn hải quan.

Gia Du Quan: căn cứ quân sự quan trọng và tráng lệ, xây cất 15 năm mới hoàn thành vào đời nhà Minh. (Đại Minh Hồng Võ) Phía Nam cửa ải có núi cao. Trên ngọn núi tuyết phủ quanh năm. Phía Bắc đồi thấp, trồng tía được. Sa mạc trải dài ở phía Nam Gia du quan. Cửa ải này cao hơn mặt biển 1773m. Hai bên cửa ải nhiều nhà to, đẹp cho các quan quân cư ngụ và làm việc. Có nhà chứa vũ khí, kho lương thực cho quân sĩ.

Quân Hung nô xâm lược Trung Nguyên qua cửa ải này. Các đoàn lạc đà Trung Hoa chở tơ, lụa, gấm, da...qua sa mạc đến các nước Âu Châu, Ấn Độ, Ba Tư... bằng đường tơ lụa (Silk Road) khởi hành từ ải Gia du quan...

Nhạn Môn Quan: Cửa ải nằm trong địa phận tỉnh Sơn Tây, gần kinh đô Hung nô Thuở xưa người Hung Nô giỏi chiến chinh thường hay đem quân xâm lăng Trung Nguyên. Các vua Trung Nguyên, vua Tần thủy Hoàng, lo sợ bắt dân xây Trường thành chống rợ Hồ. Đến đây tôi lại nhớ chuyện nàng Chiêu Quân cống Hồ do bà tôi kể lại lúc tôi còn nhỏ và cũng được Bà cho đi xem tuồng hát Chiêu quân cống Hồ. Nàng là một trong 4 người tuyệt đẹp (tứ đại Mỹ Nhân) Trung Hoa thuở xưa gồm Tây thi, Chiêu quân, Điêu thuyền, Dương quý Phi. Theo hướng dẫn viên cách đây hơn 2000 năm, thời vua Hán Nguyên Đế, vua nước Hung nô Thuyền Vu đem quân xâm chiếm Trung Nguyên. Các quan xin vua đem người đẹp Trung quốc gả cho vua Hung nô để giữ hòa khí 2 nước. Chiêu Quân vừa đẹp vừa có tài trong 3000 cung phi nhà Hán, bị gả cho vua Hung Nô. Khi nàng đến triều kiến gĩa biệt, vua Hán mới thấy nàng có nhan sắc tuyệt trần. Vua tiếc thương lắm. Tôi nhớ người nghệ sĩ trong vai Chiêu Quân hóa trang rất đẹp và diễn xuất rất hay, làm nhiều khán giả rơi lệ. Cô được nhiều tiền thưởng (kẹp tiền trong cái quạt giấy ném lên sân khấu) Theo truyền thuyết đoàn quân đưa Chiêu Quân từ kinh đô đến thành Nhạn môn quan. Nàng đứng trên thành cao nhìn chim bay, hướng về kinh đô Chiêu quân ngâm bài thơ buồn áo não. Tôi chỉ nhớ lõm bõm do chị dâu tôi thường ngâm nga...

.... Quan san ngàn dặm vương thương nhớ

Hồ Hán từ nay cách biệt nhau...

(không biết tác giả...)

Chị dâu tôi là người Bắc, mẹ chị gả cho anh cả tôi trong Saigon trước ngày chia đôi đất nước. Vào Nam tuy đã có nhiều con với anh cả tôi nhưng chị vẫn thương nhớ gia đình, quê xưa. Tôi đổi vài chữ ở câu dưới cho hợp với tâm trạng chị

... Quan san ngàn dặm vương thương nhớ,
Nam Bắc 2 miền xa cách nhau...

Theo tôi thật đáng tiếc nếu ai đến Bắc Kinh mà không viếng Trường Thành.

Thập Tam Lăng

Trên đường về chúng tôi đi viếng Thập Tam Lăng, các ngôi mộ cổ các vua nhà Minh. Theo hướng dẫn viên vua Chu nhà Minh truyền ngôi được 13 đời. Mộ các vua an táng rải rác trong các đồi quanh vùng. Anh đưa du khách thăm một trong những ngôi mộ. Mộ vua Minh (Minh Thái Tôn) nằm sâu dưới lòng ngọn đồi. Lúc vào theo đường hầm dưới chân đồi, lúc ra theo con đường khác phía trên ngọn đồi. Từ bãi đậu xe đi bộ đến vùng rộng rãi, đất bằng phẳng, cây cỏ xanh tươi và nên thơ. Trước cổng vào có bồn hoa rộng xếp đặt rất mỹ thuật. Chung quanh bãi đậu xe rất nhiều sạp bán trái cây: lê, táo, hồng, trái to, mọng nước trông thật bắt mắt. Vào khu mộ như một công viên, cây kiểng giữ gìn sạch sẽ. Những chị công nhân vệ sinh quét dọn, nhặt từng chiếc lá

roi. Có nhiều ghế làm bằng đá để trong công viên nhưng du khách đông nên không bao giờ còn ghế trống. Người này đứng lên, đã có người khác chiếm chỗ ngay. Trong lăng có nhiều quầy bán quà kỷ niệm tập trung vào một chỗ. Có hai viện bảo tàng trưng bày một số vật dụng, y phục, mũ mào, châu báu các vị vua chúa nhà Minh được tìm thấy trong một vài lăng mộ.

Bảo tàng thứ hai có thuyết minh và chiếu phim kể lại lúc tìm được mộ và cách đem quan tài ra khỏi nơi khai mộ. Hướng dẫn viên đưa một số người chui xuống hầm sâu xem mộ. Chị Bích và tôi ở lại mặt đất, xem các quầy bán quà lưu niệm chờ mọi người trở ra để cùng nhau thăm mộ các vua Minh khác. Chị Bích không có hứng thú đi vào lòng đất xem mộ người chết dù đó là vị quân vương. Ngoài ra mọi người đã được xem chiếu phim trên màn ảnh rộng và thấy rõ nên không cần chui vào lòng đất nữa

Mộ Vua Nhà Minh - Sacred Way to Minh Tomb

Đường thiêng đưa đến mộ các vua Minh dài 0.5 dặm (700m), giữa hai hàng liễu rủ nên thơ trên con đường rộng rãi, có gió thổi rì rào. Hai bên đường sau hàng liễu là vườn cây cảnh xanh tươi. Dọc theo đường đi nhiều tượng đá tạc theo hình người hay hình thú như kỳ lân, lạc đà, voi, thú mình ngựa đầu lân. Hình quan văn, võ cầm kiếm và cuối cùng là cái cổng có con rùa đá to đội tấm bia đá lớn gọi Bi Đình. Trên Bi Đình chi chít bút tích vua Minh đời thứ ba và mặt kia bút tích vua Càn Long nhà Thanh.

Xưởng đồ gốm Bắc Kinh

Ngày hôm sau hướng dẫn viên đưa chúng tôi viếng xưởng đồ gốm tọa lạc trên một cao ốc rộng lớn có nhiều tầng lầu. Có tầng các nghệ nhân tỉ mỉ gắn những miếng đồng bé nhỏ lên bình sứ trước khi được tráng men. Có nơi họ đang cặm cụi vẽ những phong cảnh hay hình người trên các bình, lọ để trang trí. Phòng triển lãm (show room) ở lầu hai, rộng và thật đẹp, trưng bày các bình sứ cao hơn đầu người, các bình và tách trà, chén to, bé rất xinh xắn. Thích thì rất thích nhưng không ai mua vì còn phải đi nhiều nơi khác.

Nơi sản xuất ngọc trai

Ngọc trai được nuôi tại chỗ, vớt lên, mở ra cho du khách xem các hạt trai bên trong. Càng lâu năm trai càng quý và có giá. Công nhân chọn trai chia từng loại lớn nhỏ, đưa vào máy khoan lỗ. Một bộ phận khác chuyên xâu hạt trai thành các chuỗi hạt hình dạng khác nhau. Tầng chót là nơi trưng bày sản phẩm rất đẹp, bắt mắt để thu hút người mua. Nói chung hạt trai nơi này không bóng như của Nhật hay Hạ uy di nên giá tương đối hạ so

với các nơi khác. Tuy thế du khách ít người chiếu cố. Các cô bán hàng trẻ nói năng ngọt ngào, chào mời niềm nở ân cần.

Bệnh Viện Đông Y Dược

Chúng tôi viếng bệnh viện Đông y dược theo như chương trình. Các y sĩ và nhân viên mặc áo choàng trắng sạch sẽ tươm tất, y phục, đáng dấu chứng chắc chắn kém chi các bác sĩ Âu, Mỹ. Có phòng cho bệnh nhân nằm chờ khám bệnh. Chúng tôi được mời trà, bánh ngọt. Sau khi thuyết trình đại cương Đông Y học, các y sĩ chẩn mạch miễn phí cho du khách. Bắt mạch đoán khá đúng bệnh, các y sĩ khuyên du khách mua các loại Đông Y dược bào chế theo dạng thuốc viên, đựng gọn gàng trong các hộp xinh xắn. Du khách ai cũng khen chẩn mạch đúng nhưng không ai mua thuốc vì giá mắc hơn ở Hoa kỳ.

Dạ tiệc vịt Bắc Kinh

Chúng tôi được đưa đến nhà hàng rất sang để dự dạ tiệc Vịt Bắc Kinh (Peking Duck). Những người hầu bàn mặc đồng phục mang các vịt còn nguyên hình dáng để trên đĩa sứ đẹp thật trịnh trọng. Nhiều du khách chụp cảnh vịt quay vàng ngon lành nằm trong đĩa sứ hình bầu dục. Trong nhà hàng đầy dẫy khách du lịch hãng Focus và Cosmos. Bàn nào cũng được đưa vịt quay ra trình diễn, xong hầu bàn đem vịt vào bếp chặt thành miếng nhỏ. Trình bày đẹp nhưng không ngon bằng vịt Bắc Kinh ở Virginia. Nhà hàng không cắt da và thịt riêng, lọc bỏ mỡ ở giữa nên một số người không dám thưởng thức những miếng vịt quay vàng có vẻ ngon lành. Bánh bột dùng với vịt hơi dày và nước chấm mặn, không ngon bằng tiệm Vịt Bắc Kinh ở Virginia (Peking Duck đường số 7) Anh Trưởng đoán cho biết đó là khẩu vị địa phương. Nếu nước chấm ngọt dịu như hàng Tàu ở Mỹ thì nhà hàng sẽ bị thực khách Bắc kinh chê, mất khách. Anh biết điều này vì trước khi du lịch, anh đã đọc một số tài liệu ...

Thiên Đàn:

Mùa thu khí hậu mát mẻ, cảnh vật xinh tươi, mọi người cảm thấy khỏe khoắn sau đêm dài ngon giấc. Chúng tôi dùng điểm tâm ở phòng ăn khách sạn. Thức ăn nhiều lắm, bánh mì các loại, thịt nguội, bơ, sữa, phó mát, oatmeal, trái cây, sữa chua, trái cây... đủ cả. Tuy thế mỗi sáng chị Bích và tôi dùng điểm tâm bằng... cháo hoa và trứng muối. Cháo trắng với trứng muối ngon tuyệt và cũng để nhớ lại thời còn ở Việt nam, mỗi sáng ăn cháo trước khi đi làm đi học. Chỉ có chị Bích và tôi ăn cháo, các anh chị khác không ai ăn sáng " nhà quê " như chị em tôi.

Thiên Đàn tọa lạc trong nội thành Bắc Kinh nơi vùng đất rộng, cao hơn mặt đất khoảng 4 thước rưỡi. Thiên Đàn có hai cổng, phía Nam và phía Bắc, to lớn, sơn son, thép vàng, chạm rồng, mái ngói đỏ, các góc uốn cong giống như cổng vào Thiên An Môn. Vào khỏi cổng thấy bồn hoa lớn rực rỡ, trồng rất mỹ thuật. Những cây hoa hồng đang trổ hoa to giống như một vườn hồng khoe sắc. Thật ra do rất nhiều chậu hoa tùy theo màu sắc, được sắp xếp chung với nhau thành vườn hồng quá đẹp. Từ cổng vào đều phải đi qua khoảng sân rộng. Nơi này có những người tập Thái Cực Quyền (taichi) hay đá cầu lông. Những người đá cầu lông phần lớn phụ nữ, có người đã vào khoảng 70 tuổi nhưng đá cầu lông còn rất dẻo. Ngoài ra, có một số người tập viết chữ to (Đại Tự) trên các ô gạch vuông bằng nước (4dm x 4dm). Thiên đàn hình tròn, chung quanh có bao lan đá chạm trổ hình rồng và mây. Mây tượng trưng cho cõi trời. Vua là con trời, xuống trần từ trên trời. Thiên đàn là nơi vua tế trời đất cầu an cho dân chúng, cầu cho nông dân cho được mùa, mưa thuận gió hòa. Tiếp theo còn có đền thờ các thánh, tường màu đỏ bao quanh, nóc đền hình nón màu xanh. Nhà vua phải leo lên 9 bậc đến sân tế để làm lễ tế trời đất. Gần nơi vua đứng tế trời có bệ gạch cao, trên có tượng bò to lớn, sinh động như bò thật. Hướng dẫn viên bảo nơi này ngày xưa vua tế trời bằng bò sống, ngay chỗ tượng con bò đứng hiện nay.

Hướng về phía Bắc lại có một đền khác, có 3 tầng mái ngói tượng trưng cho trời, người và đất (Thiên, Nhân, Địa). Tường thành bao quanh. Thiên Đàn hình vuông, các đền trong tường thành đều có hình tròn theo thuyết trời tròn đất vuông. Các du khách chỉ được đi vòng quanh bên ngoài, không được vào bên trong đền. Cũng như tất cả cung điện trong Tử Cấm Thành, trong đền không để đèn, du khách chỉ có thể nhìn được phần nào

bên trong đền do ánh sáng thiên nhiên chiếu vào. Cuối cùng Niệm Phật Đường cũng hình tròn, có 3 tầng mái ngói xanh hình nón, cong ở các góc. Niệm Phật Đường với 30 mét đường kính hoàn toàn không dùng đinh sắt, chỉ lắp ráp bằng mộng gỗ. Đứng ngoài nhìn vào thấy 4 cột to tượng trưng cho 4 mùa và 24 cột nhỏ hơn sắp theo vòng tròn tượng trưng cho giờ và tháng trong năm (Trung Hoa một ngày và đêm có 12 giờ). Tôi chỉ thấy được 4 cột to và loáng thoáng thấy được một số cột nhỏ vì du khách quá đông, chen chúc nhau nhìn vào bên trong đền. Theo hướng dẫn viên chỉ có Vua và Hoàng hậu mới được vào Niệm Phật Đường. Trong khuôn viên Thiên Đàn còn có nhiều dinh thự dùng cho nhân viên và các tùy tùng của Vua, rải rác dọc theo các đền. Trước Niệm Phật Đường có kiệu rồng sơn son thiếp vàng rực rỡ, và các áo, mũ mào xinh đẹp tô phết bạc vàng lộng lẫy của vua và hoàng hậu. Muốn mặc áo theo kiểu cách hoàng gia ngày xưa để chụp ảnh, du khách trả một số tiền nhỏ. Có rất nhiều người đứng chờ đến lượt mình để thuê áo, mào, mặc “long bào”, đóng vai hoàng đế Trung Quốc trong chốc lát. Đến đây là điểm cuối, chúng tôi theo hướng dẫn viên ra cổng Bắc, nơi xe bus chờ sẵn. Lúc đến chúng tôi vào bằng cổng Nam.

Nói chung, khi vào đến khu vực Thiên Đàn, mọi người đều cảm thấy thư thái, nhẹ nhàng. Có lẽ một phần vì Thiên Đàn xa khu phố bụi bặm, đông đúc. Cũng có thể vì cảnh trí trang nghiêm, không khí trong lành, mát mẻ, yên tĩnh. Theo ý tôi, Niệm Phật Đường to và đẹp hơn tất cả các đền đài khác trong Thiên Đàn. Hình ảnh kiến trúc xưa quý trang nghiêm này thường được phóng to trưng bày trong các tiệm ăn Trung Hoa ở Hoa Kỳ. Tối hôm ấy mọi người được xem trình diễn văn nghệ. Lúc về khách sạn ai nấy lo sắp xếp hành lý để ngoài cửa phòng trước 11 giờ đêm cho hầu phòng mang ra xe bus. Ngày mai chúng tôi sẽ từ giả Bắc Kinh và hướng dẫn viên địa phương, ra phi trường đáp máy bay đi Xian (Dĩ An), kinh đô Trung quốc thưở xưa, nơi chốn trước kia tôi chỉ biết qua sử sách và phim ảnh...